

ИДЕОЛОГИЯБЫТ – УЛУУСПУТ САЙДЫТА

Бэрт соторугаарыта дойдубут Президент Владимир Владимирович Путин "Саха АССР тэрилтэллэбит 100 сылын бэлэтээһин туһунан" диин анал Ыйаахха илии баттаата. , Республикабыт Президент Егор Афанасьевич Борисов эссе ахсынны ий 23 күнүгэр Владимир Владимирович Путини кытта сирэй көрсөн кэпсэтиннэгэр бу даатаны бэлэтээһин бийиги норуотпутугар улахан суолталаары туһунан эппиги дойдуга Президент тутта өбүгүрүгү биллэрбита. Онон бу Ыйаах тахсан бийиги тагталлаах республикабыт 100 сыллаах бэлэ даатата 2022 сыллаахха бүтүн Россия таһымыгар бэлэттээрэ бээргэнэ. "Бу үбүлүүгү буолар көмө тоһо да ыраах, эсэ да адыс сыл баары да иһин бигэрээ түргүһүк ааһыа. Ол бэлэ даатаны көрсө элбэх үлэ ыгталлаахтаах, элбэх сорулгар туруутаахтар, оно дойдугут сүргэбит түмсөөхтөөх, сайдыыта саллааһытын көрү улааттыахтаах", - дии республикабыт Президент Егор Афанасьевич Борисов бэлэттээн эппигэ. Онон бу даатаны көрсө республикабыт общественноһа түмсэн, санааттан сана көрбүннэри экономикабыт, социальнай политикабыт ыларыгар быһаарыадаах күөк буолара ээрийдэ.

Күүс Афанасьевич өссө быгырыан байытын тус этиптигэр былаас уюна обшество бир сомолу буолан улаатпир сайдыыга эрэ туһуланарын ыйбыта. "Ханнык баҕар сударыстыба туруктаах буолар түрдүн, олохун уйгутун бигэ тирэҕэ, туохха да тэҥнээт бэйиэ-дуота — киһи байытын но-руотун не кыаар, санаатын күүһүтэр, үтүөгэ тартылар өркөк-өйүгэр олохтара. Ол тага хас биһирдүн киһи олохун уйгута, киһи быһыытынан туска, сай-дан обшество туох ханнак иһини"

бу киһи байэтэни үтүөгэ-сырдьыкка дуудуруттар тирээрэбит. Дьонун-сэргэтэни ити дуудуурун күүрүктэн, хамалыһон ологу тутсарар судаарыстыба, байыта да сайдар-турутуурар аналлаах. Кыра, уһук түөлбөттөн сагаллаан, улуус, өрөспүүбүлүкэ, бүтүгүл дөдү үрдүкүн уюустастаа, дьон аймах уонна судаарыстыба, билиас ивэн ардыгар итинниг: сайдыы туһугар биһирэ, сүбэниг түмээн хас биирдиибиг олохун тупсарыахпыт, дөйдүбүтүн күүһүрүөхпүт.

Общество уонна быһаас бэҥэ сомозо буһаан үлэһиттэригэр туһуламмыт сөрүк – республикабыт Президентэ быһыгыт Аһал этэҥин сүрүөҥе хоһооно буолбута. Быһаас уонна общество бииргэ үлэһитиниэрэ сылтан сыл күүһүрөн, кэдьүүһа улаатан иһэригэр улахан сыал-сөрүк турбута.

Вийнги улууска общественнай хамсааһындар бачача тэриллэн үлэиллэр. Тустаах хайыскаларынан республикада илнин күөктэ сыһыар тэрилтэлэр баалар. Ол курдук, бэтэрээннэр сэмбэттэрэ, дыахталлар түмсүүлэрэ, аҕалар сүбэлэрэ, бааһындар ассоциациялара, спортивнай федерациялар, сурьналыыктар союзтара уонна да атыттар үлэлэрэ-хамнастара бачача таһыссыахтык ыһыттыан кэллилэр. Барыта эриэ-дихси да курдук буолбат араас сыһаларга өрө да тахсыссыахтык, сорох сыһаларга сэмэр да соруктук тэриллэн улууспут сайдыытыгар улахан кылааттаахтарын ыйар төрөөсхө.

Кэрин олохтут укулаата улар-
ыйан дьон ортотугар уопсай

дэвдараг хяналлыг бат буушуу, бэйз илгээр хаагчйалагын хаал-
ды халбуурдара үхсэн инал-
лэ мэлдэллилилбэт. Илгээ
өтүүлэн общественнай тэрттэ-
лэр уоноа түмүүдлэр биэр сүбэн-
сэн салайтарьаалара суох буолан
аргым-таргым сүддэн, төбө да
күүскэ үлэлэтэллэр кэдүүстэрэ
кэстүбүкүз хаалара эмиз баар
ыллал.

Улууслуг баһылыга Андрей Тимофеевич Нотавицци олуктоох нөһүлүстүгэ ыһыттылар үлүктэргэ, тэрилтэр даһаллаларга кыттыгытын кэңэтээр, көргү улаатыыналар сымалы-соругу даһаллаларга, тэрилтэ салайааччыларыгар туруорбута. Общественность айар-тутар күүһүн үрдүк таһаарга таһарыыга сыаллаамаһыт үлэ, көнү баһылыкт баһыттыынын үлүһүнэ программанын бири сүүрү хайысхатынан буоларын куруук ыйар. Онон быһырыһа.

күүнүгүтгөн сафалаан нэбиллик-
тэри тус бэйгээ көрөтүн, огу-
таһынан управлениелар, төрил-
тэлэр саалаааччытарын халы-
делегациянан сырыттылар.
Бөрт кэскиллээх хамсаһыны
сафалабыта Быйыл муус устар
15 күнүгөр анал күн анаан обще-
ственный төрилтэлэри түмэр сы-
аллаах форуму тэрийдэ. Бу фо-
рум сыала-соруга республиканы
Президенин сорукутарын олоххо
кыһарытты туһуланар. Нэһили-
ккээ, дьон ис кыаһын толору-
туһанан дойдубут, улускут
нэһиликкэбит, түөлбөлөрүбүт сай-
дылларыгар олук ууран
көдүүстөөх үлэни бары хайыс-
халарга тэрийбүт буолар. Ик-
китиниз, итэр үлөр сыһанан
түспүүтэ, болорто күүһүрүүтэ
ирдэннэлэр буолла. Кэскилбэ-

кэнгээри ычмаппыт буоллара. Манна алгарах үһэстээн ыбыл-
нан буолбакка, биэр оскуола,
нэһиличч дьаһалтаталар сонно-
бокко, бүтүн нэһилиэгинэн
түмсэн үлэни тэрийдэххэ
көдьүүстэх буолара өйдөнөр.
Икки боппуруоһа бэрээдэк тул-
суутун кытта быһаччы сибээс-
тэһэр ээһэ түмсүүлэх үлэни
эбэһэр.

Форум тэрилтэн үлэ саралан-
нарына улууспут хас биирдийн
олжтооһор туора турбаһа, аһаас
общественный түмүсүлэр мөҕүө
улуус олжор кыгытыһа этэ. Оч-
чорөй-саһаа сайдыы өттүтүр са-
даллан уһанай үлэ көмүүүһэ
үрдүө турдаһа. Аһа саастаах
көмүөнэ биһир идеология тула
түмүсн элбэх кыайыһаларга кө-
лүтү, мөкү өрүтү кыайа түмүтү
хайаан да балыһаһа, үгүө хоһо-
буһа ыһыллан туһаныһаһа этэ.
Ол курдук, бийиһи бийиһиһи со-
морһоһор идеяһыт улууспут
сайдыһа буолуһаһа. Бастаһан
туһан, экономикаһаһа

көрдөрүүлэриг үрдүүлүгүз, сыйал-соруку турар. Төрүт дыйаркыпты тыя хаһаайлыгыбата өссө үрдүк таһымга таткыстаах. Кэлгинги көкөз сыйларга сүөһү көрүүгүн үлөтэ — "кулаары" үлөтөн ахтыллан көлө. Улуу батыһага дону кытта көрсөүгөр ити сыһа өйдөбүд, араас уустуун-уруннан араатардылар дон көмөдөрүнэн, дон өлүгөр үсөккөн хвалан биллэнти сайдыыта улаханык атахтыһырып бөлүктөн инити. Сүөһү уонна сылты бөр буолан билиһи улуу сайдабыт, үүлөбөт. Тыя хаһаайлыгыбата төрүт уонна сурун дыйаркыпты буолла. Ошон сүөһүнү көрүү, сылтыны инити

ыткыктанар, убаастанар өйдөбүлэр буулукташат. Очкочо эрэ биити курдук тыа хаайыштыгыбатынан даярыктанар улуус ичөөсө сайдыгы бөлүк олоктоноу ээ. Ити биер улахан хайыска бууларын ыйар тоерстоох.

Бу форум түмүүнүн общест-
веннай тэрилтэлэр Сүбөлөр дин
тэриллэлктээк. Бу Сүбө улуус
башлыгын биэр үгүс сүбөлөгө,
улуус дыһаататын биэр дыһуи
көөдөлөөһөчүтэ буолуохтаах
Улууска общественнай куустэри
түмөр, биэр кэлпэ быһаанынан
улаһири ситиһэр ыла тэриллэ-
лктээк. Үлэ юзун, биэр-иһи
сылынан кыһтарбат курдук мөстөр
эргэри, биэр сүбөһөн кырбниттэн
кырбичи ылан, соруктан сорукту
толорон истаккэ септэһилэр ула-
хан буолуохтаа. "Сүтэ кыһыба-
тарын сүбө кыһыар" дин нуруун-
пуг бөрөгөн эһиттэ бу
садааһылгыта ордук барсар.

Түмүккө форум катышыла-
ахтарыылар, улуустун бары олох-
тохторунан ыктыылар дйалал-
ларга, тэриллэр сорукарга
көхтөөх буларыылар баара-
быт. Президент Егор Афанась-
евич Борисов уюна улуустун
баһылыт Андрей Тимофеевич
Ноговицын бодилетикларынны
бэйиэт олохтутун баарлыыт
курдук юм дагыны тусаран би-
риг сууг, бири түсүүн, бири
субонан тэрийдэхпитинэ, былаа-
ууна общество биргэ сомолдо-
тохторуна сайдыылаары, саганы,
көдүүстэри түргэнник си-
билахыт.

Форум кыттылаахтарыгар сийлэвиһэр, общественниктарга түмүсүлүөх үлэни!

Александр ЗАХАРОВ

Ыччакка үтүө холобур

Хаййһар спордун көбүлээччи чизһигэр

Чурапчы тустуулан эрэ мунгурдамыат, манна спорт бары көрүңгэ тэгинэ сайдыр. Ол курдук, көппини сыдыларга хайыһар спордун сэгэрээчиги тэжээтэ хаптаан иһэр. Хайыһыт сирингэр сааһы устар 4-5 күнүрүгөр билиһинтэх хайыһардыт Алексей Давыловтч Евграфов 80 сууһун туолар үбүлүүтүгөр аммаллах республиккаады хайыһар турһар буолла. Дьоккуускай куораттан республиккаады хайыһар федерациятын тэлэрөөтү дүһүнээт ИИХарлаһыһы, Дьоккуускайтаады оро спортивнай оҥуулатын дүһүнкөт, кылаабырай судуһу А.В.Слепцов, СР "Урокай" общество кылаабырай специалистһа С.Е.Афанасьев, "Саха" НКИК телесурунаальһа, спортивнай комментатор Василий Посьельский, Чурапчыттан ветеринариай управлениэ начальнига, улусу Муһуһаһын депутата ПИ.Старостин, спорт отделын начальнига ВИ.Давыдов кытаһыны кылаалар.

Турир толороочту дириэктэрэ Иван Иванович Харлампьев күрөхтөнүн бары-
ытын билдиринээ:

– А.Д.Беграфова анхных туршир федераций булаана-тар хайрхан, “Урсон” общество, республика хайрхан федерацийн бэлэрсээнэргэ хайрхан спортулар 8 кубковай түһүмэринэн ыгытылана. Дистанцион бисердэсэн хайрхылаахтар-а сүл түмүгүнэн призовой фондан уонна хамаандалар наарадаланалар. Хайрхан федерацийтын председател, Ил Түмэн депутата Семен Семенович Иванов булаанаах үлэтинэн бу дьаһал ыгытылар. Республика ичинэн кубковай күрэхтэниир ыгытылаахтарын таһыан 8-с түһүмэхинг сылаары үлэтэ Бүтүн Россиялаагы марафонга күрэхтэниинэн түмүктэир.

Бүгүнгү үбүлээр А.Д.Евграфов республика бары хайыһардыгтара, арааг кыгуһаг билиһэр маастара, 60-70-80 сс. республикаг 17 төгуһагх чемпионга, хас бирдиг хайыһардыгт маик сноттор, кизиг туттар кууһагх спортсмена буоларын билиһиһилэр. Тэрэбин ыгыһыларын улуус баһылыга А.Т.Новиһин, Хайахсыгт изиһилэтин баһылыга А.П.Дорофеев, улуустары хайыһар федерациятын председател В.П.Варашков систиэмэлээхтик, бир субэһэн үлэһитингэрин билиһиһиһи боттарыһар.

Бу күн Хайнахсыт сирә-уота кийрәли су-

оттан саралаан бөлгөхтөринин көрсөткөн жүрөктөңгөччүлөри көрүстө. 11 улуустан хайыларга кытгаччылар утуу-субуу келт. Арыылаах алааңнар бөлгөмөмө хонугу ар-бир күн-көрүстүлү. "Старик кууэткө хайыларга - оттонун бир түтүн" дөвүн тутууан хайылардыктар турдумуттар жөст. Ичин-ичин түсүн, күрөктөңгөччүлөр салынас хаар устун салылылылардыктар. Хаммаданан басты-ыр ичин көрсөткө Чугалгы улуунун хаммаданан 51 очукуну хонун бастыны жөстөтө тарыста, ичин 85 очукунула Нам улууна ыла, Нурба улууна 140 очукунулаан үтүс жөстөн ыла. Бирдөктөн күрөктөңгөччүлөр ичиник, улуус тарыкталар спонордаабыт бөлгөктөрүн тутулар, "Кыайыга дуулурун ичин" түсөк аннылар мэтгөлдөк кэттөлөр.

А.Д.Евграфов биринхигэр "Стайер
любкого спорта" ааты Кытаанахтан ор
сылталга хайыһар туоһаныгар бислэр
бэтэрээн-хайыһардыт Николай Захаров
ылты, "Инникитэ нэскилээх хайыһардыт"
Нам улуутуттан Иннокентий Тихонов
саяан биримсгийэлээх, мулутуур чэппе
оннонан Чурагчыттан Маринава Семено
ва ааттанан, өнүгөө ЖК-телевизоры ту
тун үөрүүлэрэ үрдүккэ. Бэтэрээн сүүрүт
хайыһардыттар Николай Захаров, Анто
нина Петрова, Зинаида Андреева инни
лэри кимикээ да бислэргидилэр. Сотуру
таларга Россия Сыйсыттар куоракка бу

олбурт турнирга байлзлын саастарьлар ситийнлэхтээс хурхатан калбиттара 2015 сыллаахха булгуустаах Россияга. Аан дайду чемпионатылар калтарга путевка ылар чыган ситиститтара, калыктарга ооо урдук лабайлын бегарыбт.

Күн идоас анарлар Сабэксэй Союз хайларга маастарга кандидата, ресту-бликара юнөөн көмөккө да бизиртөх 17 тегүлүкчө чемпиона, Хайахсыгт нэбилэ-рин чулуу улаһига, спорт төлөөнөөх про-пагандера Алексей Данилович Евграфов 80 ытык саһаһы чэксетер доро икһигэ ык-тылыһына. Бизэтэри Мария Герасимова-Сөүгэро иһилэн-сардылаан ыгыта, эрдэти-ри кытта сэрэ олохтоохтор ыраһыла-тойуктарын бөлөхтэтиилэр. Спордунан куускэ дьарыктанан, кэрэ-сырдыкка хо-лообур буолар ытык кырдыарсана үгүс элбэх үгүс тыһлар эһилениилэр. Улустастагы ве-теринарнай управление начальнига Про-копий Старостин, Алексей Данилович үһүн сылларга ветстанцияга ветбыраас билиһытынан күнэри-түүнэри сым-далдыһаах үлөөн үлэһээбитин, коллекти-ккэн туттарып биллэрэн, "СР тыһатын хайаһыһыһытын бөтөрөһөн" жатаһы, бо-чуотунан грамотаны, СР Ил Түмөн бочуот-таах грамотатын, "Физический культуура бөтөрөһөн" билиһин, улусу Мунһарын Махтал суругун, Ветеринарий департаме-нты начальнига Л.И.Макарова бочуоттаах грамотатын,эсэй бөлөхтэри үөрүүлээх быһыһа туттарыта. Ил Түмэн депута-тын көмөлөөбөтүгө Иван Харлампьев хайдар федерациятын председателэ Се-мен Иванов аатыгтан " Спорка үтүгүн иһин" түөскэ анныһылар бөлүһүн, үбүл-эргэ аһаан онкоһуллубут күндү таастаах хары чаһытын бэлэх уунна "Урожай" об-щество аатыгтан Семен Афанасьев "Уро-жай" общество бочуоттаах үлэһигэ" билиэ анамыһыт, тыа сиһин спортсменнара юн-нү үөрүүтүн таһаа үлэһээбитин

Үсүлээр үелэлзэнсээрн И.Н. Попову калта.

ийлтийн зэрэг туран, спорка үрдүк кылаатын ийин, "ДСО бичуугтаах үлэнтэ" түгээсэ ийиллэр бэлэни кэртэра. Нэһилээкэ спорка үлэртэ суудун-ийин хаалар-быт сүптэн кылаатын ийин, өй-самка, эт-хаан өлүүтүн сайдыыта элэр ийчаты уһуу-уута холобур буолар Алексей Давыдовичка убаастабыл бэлэнтинин нэһилээк бийиыта А.П.Дорофеев элэрэ суруту кытта убааа аныкыларын түсүлүүр сөрдиккаты туттара.

Алексей Данилович үөлээннэ, Кытааннах хайлмилыттан спорт энтузиаста, бөтөрзөн, ССРС хайлмилыттан спортун мастарлар кандидат Иван Николаевич Попов "Алексей сэриг кэмнэ орто, үгүс үлэни толорон, этни-хаанын бэйлэ чэбдирдэр Кини: дынгыннах саха киинэ-судуру киинэни, ыччакка холобур буолар киинэ", - диян эппитэ оруннаах. Чуду киини, дынгыт сыһыаннаан, дулуурунаа кыаһыгынан-хотуутунан «хайлмилыттан» Энэргас дүү дэлгэйт» үбүдүр киинэ олус истигнаах буолла.

Вера ПЕТРОВА.

Кэрэ эйгэтигэр

Кулун тутар 5 күнүгэр Чыап-аппарат бөһүлөгүр "Алгыс" бөтөрөөннөр хордара тэриллэ-битэ 10 сылыгар аналлаах үбүлүөйдээх даһалтытыллына.

Биллэрин курдук, Алаһар улууска, республикаҥа, Россия тийэ биллибит ырыаһыттардаах ырыа куттаах нэһилиэтин биллэр. Ол курдук, саха норуотун киэн туттар Анастасия Лыткина курдук биллиилээх ырыаһыттар үүнэн-үөскөөн тахсыбыттар. Утум салтанар. Билигин нэһилиэккэ кыра ортуттан кырдыаһыттар тийэ ырыаны сөбүлүүллэр, ырыанан дьарыктаналлар. Ол туоһунан кыра саастаах уолаттарга, эр дьонго Федор Гоголев аатынан, кырдыаһыттар "Алгыс" дьахталлар хордара, кырдыаһыттар "Дьүөгэ" ансамблы үлэлииллэр. Бу коллективтар араас таһымнаах көрүүлэргэ ситиһилээхтик кытталлар, холобур Чыап-аппарат эр дьон хора Россия норуот айымылтан үтүөлээх коллективин аатын чиэстээхтик сүтэр Кинилэри хормейстер Екатерина Лыткина салайар, дьарыктыыр.

Ырыаһыттыктаагы тэрээһингэ бөтөрөөннөргө хоро-вой коллективтар уонна ансамб-быллар куюнкурустара ытыл-лына. Итинээ улууспут нэһилиэктериттэн Хатыыттан "Ньургунун" уһууһан дьахтал-ларын ансамблы (сал. Анаста-сия Захарова), Хадаартан "Ту-скулаана" дьахталлар ансам-быллара, Диринтан "Кубой" бөтөрөөннөр хордара (сал. Ната-лья Алмосова, Фекла Попова), Хайахсыттан "Талба" (сал. Ма-рия Борисова), Чурапчы нэһилиэгиттэн "Алгыс" хордара (сал. Надежда Заболотская, хор-мейстер Дария Жиркова), Чы-ап-аппараттан "Алгыс" бөтөрөөннөр хордара (сал. Ека-терина Лыткина) кыттылыны ылылар.

Куюнкурус түмүтүнэн баста-

кы микетэни ылан Гран-при хаһаайынынан Чыап-аппараттаагы "Алгыс" бөтөрөөннөр хордара буолла, иккэйи, лауреат аатын Диринтээри "Кубой" бөтөрөөннөр хордара ылла, үһүс микетэни Чурапчы нэһилиэгин бөтөрөөннөр хордара ылан, баста-кы степеннээх дипломунан наһараадалаһа. Иккэй бастаах хор улахан уопуттаах, албас ырыа түһүлгүтүгэр кыттылыны ылбыт буолуохтарына Чурап-чы хора тэриллэбитэ сылтан эр орто "Арчы" дьыэтин салай-ааччыта Н.М. Заболотская улуус киинин кырдыаһыттарын түмэн

Чыап-аппарат нэһилиэгиттэн "Алгыс" хора.

КЫРДЬАБАСТАР ЫЛЛЫЫЛЛАР

наһиэлэ ахсын куруһуок быһыытынан дьарыктаналлар. Хормейстерынан Дария Гаври-льева Жиркова хас биридир дьарыгы, репетицияны көтүлүккэ Болтоноттон кэлэн үлэлэхтэрэ хайрабыллаах. Бу хор сыһыа сайдан, көрдөрүүтэ түспөн иһэр. Ол курдук, олун-нуу иһа "Ырыа абылаһтар уй-даран" хоровой коллективтары республикатаагы көрүү-куон-куруска анал номоһааһыны ыл-быта, онтон бу сырыыга бастаах степеннээх дипломунан наһара-адалаһа. Хор солиһа Гаврил Макаров "Хору бастыг таһа-рааччы" номоһааһынан бөлү-төннө.

Үөрүүлээх күнү бэлэтир программа кылырыллан, Са-ха Республикатын култуура-тын туйгуна, Саха Республикатын култуураатын үтүөлээх үлэһитэ, үрдүк категориялаах преподаватель, аккомпаниатор, концертмейстер, баянист Олег Дмитриевич Иванов туһунан "Салгыһага ыһааһыт дордон-нор..." кэпэтигэр сүрэхтэниитэ бу-олла. Киингэни СР норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, Чурапчы улуусун, Алаһар нэһилиэгин бочуоттаах гражданина, "Алаһар аймах"

Чурапчы нэһилиэгин хора — Майаба.

түмүсү салайааччыта П.П. Баи-шев, дьоро П.Ф. Макаров, кэр-тэнэ Е.И. Иванова хомуйан онорбуттар.

О.Д. Иванов Дьоккуускай-даагы култуурунай-сырдатар оскуоһу бүтэрэн баран Дүтсүлгэ, Мүрүтэни ор му-зыкальнай оскуоһатын филла-лыгар, 1980 сыллаахтан Дьокку-ускайдаагы култуурунай-сыр-датар училищегэ преподавате-линэн, концертмейстерынан үлэлээбитэ. Киин Саха Респуб-ликаатын култуураатын үтүөлээх үлэһитэ, үлэ бөтөрөөн, Саха Республикатын бочуоттаах бөтөрөөн, Бүтүн Сокутаагы

уус-уран самодеятельноһы көрүү-куонкурус лауреата, Култуура профсоюзун киин комитетин туйгуна. Саха на-роднай музыката сайдарыгар улахан өгөлөөх пропагандист быһыытынан биллэр музыкант. Тапталлаах күтүөттөрө Олег Дмитриевич Иванов туһунан олохтоохтор олус истиг, үчүгэй өйдөбүллээхтэр. Киин туһунан иһирэх ахтылыны Дьоккуускай-даагы култуурунай-сырдатар училищегэ биһирэ үлэһити сыл-дыбыт коллегалара, таһаарыс-тара, аймахтара, оҕолоро онор-дулар.

"Алгыс" кырдыаһыт хор-

дарын үбүлүөйдээх даататын бэлэтиги олохтоохтор кыра ортуттан кырдыаһыттар дьэри муһуһулар. Адам саастаах эл-ийдэрбит, ийэлэрбит, эбэлэр-бит баракаттар сценаны толору киирэн эйгэс мичээр эркин-нээх, үөрүү-көтүү аргыстаах ыллыы-туойа тураллара көрүөхтэн кэрэ, киин сүргэтин көтөҕөр, кэрэ-сырдьыкка кы-наттылар. Бу дьоро күнүсүгэр киинлэргэ анган эбэрдэ тыл бас-тыга ананна, ыллам ырыа ыл-ланна, үтүкүү-битти тардылын-на.

Алексей СЛЕПЦОВ

Санаабын этэбин

ЫЛДЬАА, бээ эрэ, ИТИНИ ТОБО ДЬАҤАЙБАККЫН?

эбэтэр суол онгоһуутун туһунан

Аатырбыт сылыһыт, Социалисти-ческий Үлэ мингыйгы геройа, биһир дойдулаахпыт Р.И. Константинов туһунан норуотка биһир манньа кэпсэл баар. Сэрин кэпсэтигэр кэпсэхтэ Үлэ Ге-ройун Кыһыл Көмүс Сулуһун тутта-рарга куораттан тийэ тоһон - хотун, киһи бөҕө Мындааһыла мунньустан, түрүлүүн бөҕө буолбут. Онуоха киһи көргөһүгэр: - Эмээхсэн, аккаастанар-быт дуу? Бу айылаах буолуом дин са-наабаһаһым, - дьибит.

Кэлин Роман Илюкентьевич аат-таах араатар буолбута. Бу сүрүүбүр киһи биһир этиитин илэ истиһиһин ахтыам.

Өрдөөтүгэ, Сэбиэскэй Сојууус туру-гуран турдаһына ССКП райкомун пле-нума буолла. Мунньагы Чурапчы рай-комун 18 сыл салайыт, Саха АССР Үрдүкү Сэбиэтин депутатынан, ССКП обкомун чилиэтинэн үлэлээбит, билли-иһээх партиянай үлэһит Илья Павло-вич Листиков салайар. Онно Дьоруой Арамаан (норуотка киини итиннэ ааттыыллара) этиититтэн биһир түтэни күн бүтүгүгэ дьэри тылыттан - тылы-гар дьэри өйүүбүн. Киһи эттэ: - Мын-дааһыла суола аһара куһаҥан. Олус эрэйдэһибит. Онуоха быһыл суол онгоһууттар үгүөрү үп көрүлүбүт. Ону буоллаһына суол онгоруучулар бөһүөлөк таһыттан кумах ардайдаах, хаһан даһыны баһараан буолбат, эрэй-дэһибит, көбүс - кенэ суолтан саһалааты-

лар. Ону үрдэтэн буору - кумаһы, таһы кут да кут, онор да онор буолаллар. Ити онуотар бастаан сискэ куһаҥан сирдэрин онгороллоро буоллар сир эрэйэ суох сыдыһа этибит. Ити аата тутуй? Ылдыһа, бээ эрэ, итин то-дьяһайбаккын? - дьин баран ыттык кырдыаһы Илья Павлович дьэки хайыһан көрөн кэбиспитэ. Итиннэ онгоһулан, Мындааһыла суола үйэ ангаарыттан ордук кэмгэ тутуллубута. Ону оһо уруксу өттүгэр оройуон аһа-танна, араас таһаара Амма өрүһүнэн Мындааһыла кэлэр буолан.

Бу холобуру мин тоһо аһалым? Суол онгоһууттар сыһыаннаан Чурапчы - Арыылаах суола 20 сыл устата 3 км сыдырыйда. Оһоо сэбиэскэй кэм ааһыс-таахха биһир үйэ устата манньа тэти-иһэн бардаһына аны эмээ биһир үйэһэн тийгэрэ дуу? Онуоха ити, Дьоруой Арамаан этиитин курдук, бастаан куһаҥан сирдэрин онгороллоро буоллар дьин киһи үкэ баһарар буолуохтаах. Ол баһабыт быһыл, дьэ, олоххо киир-иэх курдук буолла. Бары иһэ-билэ сыл-ды-арыт курдук Чурапчы - Арыылаах су-олун мөлтөх өттүлэрин капиталнай өрөмүөнүгэр 13 км онгорорго 73 мал солк көрүлүбүт. Ити сууматтан хар-чы тийибитинэн быһыл 30 эрэ малүйүүн бориһлар көрүлүбүт. Ити Улахан - Күөлтэн салгыы Ойук үрөгүр 1 км капиталнай суолу тутарга тий-иэр үп. Ол эрэри, "Дорожник" ХЭТ

генеральной дьирэктэрэ Г.Г. Владими-ров эһэһин кыһын гравийын тастыг-тар. Аһара онордохторуна, баһар, хар-чытын талуохторун сөп үһү. Манньа Дирин - Хайахсыт - Бүтэйдээх респуб-ликаатаагы суола 9 км капиталнай өрөмүөнүгүгэ 12 мал солк көрүлүбүт.

Онон быһыл сайын ити иһа сүрүн суолларыттар олус туһалаах, элбэх үлэһит бараллара күүтүллэр. Бу үлэ-лэри ыттыһы туруорсан ыһыт улуус-пут сана даһалтатын (А.Т. Ногови-цын), "Дорожник" ХЭТ улахан си-тиһилэрин быһыытынан сыаналыа-ха сөп.

Мууһа ирэн, дьуоһа буолбут уонна уу халыһар сирдэригэр төһө даһаны бу-ору - кумаһы куттаахха сөччө биллэ-иһитэ суох. Онно сирдэргэ суолу туора кэллээх маһы тэлгэтэр олус туһалааһа уруксуттан биллэр, туһанылар ны-ма. Ол иһин, ити онгоһулар 22 км суол куһаҥан сирдэригэр баһаан элбэх мас тэлгэһин наада. Үгүс үлэ! Дьэ манна олохтоох нэһилиэһинэ барыта туруан кималестүүһа, үлэлэтэһинэ эрэ кыал-лыһа. "Үтүө Дьыла" хамсааһын, суб-уотунуук бэрэдэлгэһин туох даһаны хамнаһа-харчыла, өйүгэ - тайаһа ду-раһайбакка эрэ ис сүрэхтэн үлэлэтэ-хэ.

Суол тэриэтэ тизхиһэ үлэһит көрүүһүнэн хаачыһа эрэннэр. Оо! Билигин дьирэһилэргэ төһөлөөх элбэх тизхиһэ баарый? Үчүгүдэ

тэрийдэххэ, көрүүһүнэн биһирдэххэ төһөнү баһарар онордохторун сөп.

Бу үлэһити ыттыһа мөһ манньа этиитэрдээхтэн. Тэлгэтэр маһын бөлө-хон суолу ылдыһа, сылбыһа буолу-та, сотору кэминэн саһалыахха. Суол үлэһит бээ ыһын бүтүүтэ саһалыах-тара. Ол саһана бүтүгэ элбэх ыһахтар, онко бөлөһүннэни түбүгэр биһирмэ көстүмүөн сөп. Онно бөлөһ маһы тэл-гэтигэр үлэлиэххэ. Маһы бөлө-һүннэни Благостройство сыһыан дьирэһинэ эрэ тутууларын көтүрэн, ыраастаан иккэй "куобаһы" эмээ өлөрүүһэ сөп! Бу үлэһи шэфтээх тэ-рииталэри туһанар көдүүстээх бу-луоһа. Баһар, хантан эрэ кыра харчы бу-лан, сөбүгэр сыанаһа, анал дьону даһынайылаһан үлэлэтэххэ сир буолуо. Бөлөһ, бөһкө көрүүһүнэн.

Бу үлэһити ыттыһы нэһилиэктер баһылыктарыттан, олохтоохторуттан улахан тутулуһаах буолуоһа. Ол кур-дук киһилэр буор ылар кыһардары чу-гас, тоһостох сирдэртэн анааһынара, аһыһыһыһа кыттыһалара быһа-рар суолталаныахтара.

Түмүгэр, "суол-сайды төрдө" дьин мээһэ этилибит. Үп - харчы кыры-ымчыга өйдөнөр. Онон суоллары онорууга бачча тоһостох түтэн то-хойбутунан бары бүтүүн турунан "мин - эн - киһи" - барыһыт кэстэһит, сайдыһыт туһутар ылсыһаһа дьин ыһаһыһа!

Иван ПОНОМАРЕВ

Илүрэх тылынан

Оюо сааһым бишр кэрэ кэрчигэ

Ор саас билиги өйбүтүгэр-санаабытыгар өрүү "дьоллоох" дээн тылтан саҕаланар. Хас биирдийи киниэхэ өр сааһа саамай күндү, ыраас, сырдык, минньытас. Кини хас биирдийи кэрэһэ кэрэнэн эрэ туолбут өйдөбүллээх. Онук өр сааһым биир кэрэ кэрчигинэн мин олохпор "Көлүкэчэн" өр үлгүү народнай ансаамбыта буолар.

Аан бастаан үнүүхү куруһуогар иккис кылааска үөрөн сымгыттахлына ийэм киллербиге уонна оскусолам титэх чуораанын күнүтэр дылы "Көлүкөчээн" ансаамблы кэрэ зйгэтитэр уһуллубутум. Ити курдук, 10 сыл тухары элбэххэ үөрөнөн, үтүһү билэн-көрөн, үнүүхү курдук искусство кэрэ көрүнүт дьарыктамышпын.

Олус албах умнуллубат чарыхай түтүннр
ейбүтүгүр-сурахтыгүр сөөгөн хаалыгтар эбит. 6-с кылааска үөрөнө сылдың,
сага 1998 сылы көрсөтөт, Санкт-Петербургга "Тихвинская лель" дизи
фестивалыга барылыгын ейдүүбүн. Бу мән бастакы улахан аяннам буолан,
сүрдөөрүн дизи үөрбүтүм. Гран-при хааһайыгтарга буолан сүргэбит өссө
көтөдүүлүбүт. Ол сыл сайыныгар Италияга, Туниска сылдыбыгыгын олус
истепнок сайыбыл.

Николай Николаевичка уонна Елена Петровна махтал маанытын, баһылыба бастынын тэрдэбин. Эниги дьоһун олоххутунан, үлүскэн үлэритинэн, мааны майлыгытынан дьон-сэргэ ытыктабылын, махталын ылаарат, билиэхэ өрүү үтүө холобур буоларыт. Өссө даҕаны тапталлаах "Көлүөчээммит" үүнэр кэмчэри ыгыаты үйэлээх, кэскиллээх кэрэ эйгэр уһуһа турарытун.

Николай Кузьмич ПЕРМЯКОВ.

Николай Кузьмич ПЕРМЯКОВ,
"Колукэчээн" 2004 сыллаары ыһуускунга, удууһаары үөрэх
управлениетын иигэр улэбэ уонна эбии үөрэхтээһинтэ отделын специалиһа

Салайааччыларбыт өнгөлөрө улахан

Ойор-тэбөр өр сааспар элбэх чарьхай, үөрүүлэх түгээнэри бэлэхтээбит "Калүкэчээн" ансаамбылым буолар. Манна үнүү кэрэ алыбар киллэрон, кыайыла дуулуурдаах, тулуурдаах, тулалыыр эйгэрэ, дыонто-сэргэрэ үтүө сыһыаннаах буолара ииппит, бары өгүтүн сайдарбытыгар көмөлөспүт салайааччыларбыт Елена Петровна Сивцева уонна Николай Николасевич Терюкин өгөлөрө улахан. Киллэр туруорбут үнүүллэр дриг ис хоһоонноох, барыта ымдылар-чымдыгар тийэс толкуйддаммыт, биһиэхэ оролторо чутас, айденүмтүө буолааччылар. Ис сүрөх-төрүттэн дууһаларын ууран туран, сөбүлүүр үлэлэригэр бөрүлүлээх буолан, биһигини куруутун ситини арыаллыыра. Элбэх гастролларга сыдьан, араас таһымнаах суонкурустарга кыттан, байэ-байэ-билгилэр өрүү көмөлөсүһэн, биэр дыа кэргэн курдук сы. Ансаамбыл оролторо бары олус кылээх-эйэлээх этибит. Со оо сааһын дойдторо, "Калүкэчээним" өрүү сүрэхтэр б олбун сырдаталлар.

Күндүгүч санын ар салайаачыларбытын Елена Петровна, Николай Николаевич унна биһилини куруутун арыаллаабыт-арангаччылаабыт, түүшүрүкүнүрү кестүүмүтүн тикпиг, биһиги түспүтүгүр өрүү кыһалдыбыт дөмүлүгүн Елена Михайловна, Владимир Петрович Ивановтары, Евдокия Алексеевна Терютина, Полина Васильевна Сытцеваны, Вера Егоровна Попованы, Дмитрий Дмитриевич Толстоуховы, төрөспүтүгүрбин Раида Ивановна, Федор Николаевич Терютичары түтүлүгүн туһанан, "Көлүкүчүгүн" үбүлүгүгүнэн итиитик-иститтик эрдэлигүн унна улахан махталын тиздэбин.

Марина Федоровна НОГОВИЦЬНА

Марина Федоровна НОГОВИЦЫНА,
"Болүкчээн" 1998 сыллаах выпускнига, Дьокуускайдаагы 2-с нүөмэрдээх
клиническэй бальныа (ДКБ.№2) клиничко-диагностическэй
лабораториятын лаборант-биграаһа

Бишр дыйз кэргэн курдук этибит

Мин "Калтүжээн" ансаамбылта сэлдэбэйт кэмнэрим ороо сааһым саамай чагылмай, умнуулубат өйдөөһүнүтэ буолар. "Калтүжээн" дигэн кыайыл сурулустах автобуска олорон, элбэх сирдэргэ гастроллаан, араас нэхиликтэргэ кэниэрдээн, үөрэн-көтөн кэлэрибит. Өйдөөн кэлүүхкэ, ханна да сырыттарбыт баар ыаллыы да нэхиликтэксэ, баар оюуг да сирингэр куруун ситиһилээх, кыайылы үтэллээх, хайралаах теннэр этибит. Италияга "Виват, Италия-Россия" уонна Тунискка буолбут "Аусу-98" фестивалларга кыттыбыт сайыллыыт саамай умнууллубат, дыаллоох түгэн буолан, өйбөр хаалыт. Ансаамбыт оҕолоро бари бири дүөдү көргөн курдук эйэлээх, түмсүүлээх этибит. Ыраах сирдэргэ бардахпытна улахан

оролор кыралары көрөн, кырлар бэйэлэрэ эмиз таңастарын-салтарын дьаһанан, бэйэбитин көрүнэн, эппизинистээх буола үөрөнөрбүт. Билигин ула-
атан да баран көрүстэхпитинэ "Көлүкөчөзмөбүт" үтүө тылыннан ахтабыт, са-
ныбыбыт. Ол курдук, выпускниктар 2009 сыллаахха ансаамбылбыт
үбүлүүгүтөр бари мустан, оро сылдан үткүлүбүт таңастарбытын кээн,
үрүкү үткүлүлөрүбүт үткүлүлөн наһаа үчүгэйдик көрсөн аастыгытаахтыг
Билинхэ элбэх үөрүүлэх түгэннэри балахтэбыт, үлэбит, үөрэхтэх дьон бу-
лан тахсарбыгытар теһүү күүс буолбут "Көлүкөчөзмө" ансаамбылга, салайаач-
чыларбыгытар Елена Петровна Свищевага, Николай Николаевич Терютилга
махтаалы муңура суох.

Мария Петровна КАПРЬНОВА,
"Колүкчээн" 1994 сыллаагы выпускнига,
Төлөй нэһилиэгин "Кустук" уһууһанын үлөһиҥа.

Лауреаты республиканского фестиваля «Кукуш и куотарьма сургун сугарыма», «Нэргүһүмүр» 1992 г.

Лауреаты всесоюзного фольклорного фестиваля, 1992 г.

Сэргээх дьянал

«БАЙАНАЙГА» – БАСТАКЫ!

Биллэрин курдук, Саха Республикатын Президентэ Е.А. Борисов 2012 сыллаахха таһаарыт дыаһалынан муус устар ый бастааһы өрөбүт "Булчут күнүн" биллэриилэбитэ. Онуо астыран, быһыл Дьокуускайга 3-6 ылыһалларга республикага үһүс төгүлүн "Булчут күнүн" декадатыгар аһамыт дыаһаллар үрдүк тэрээһиннээхтик ыытылыннар.

Булг төрийн баяншапгалар, андоо, хаартыгса куюнкурустар, "Булчут сэлэнз", "Байанай алгына" куюнкурус, булчут ыттар экстерьеризацион керүү, элээр тургутуу ууда курактар буолуулар. Саямай элбэх кытлааччылаах, улахан сувер-бириэстэх, илин-кэлин түсүүбүлээх кураанын тоус курунтэ ытлылар. Байанай" республикатаар үһүс курактэһинэ буолар. Санатан эттэххэ, бу күрөс төртүгүмүт дйдүтүтүн Горнай улууна буолар. Мыллаах кэллэххэ олохтоор, эт-туонаст, чаһайнай хаһайыстыба салайааччыта Попов Павел 15 сыл устата бу күрөс төрийн кэлбэртэ.

Билгээг хүргэхдээ 15 тэмдэг хамтаар хийрнэ. Бидний улуустай "Ботур" хамтаар 11 кишинээх кишин, сургуулиахыг хамтаар хийнэ. Бу үгүйс хийгээгээр буур. Бастайг хүн Намныр суол хийгээгээр баар стрелбичеж сааныгын хомуууга, улахан, кыра калыбурдаах нарезтаах сааныг ахыгаа, доруул сааныг ахыг ахыгаа, "Бэргин" комплекска спор-

тыгта курактар буолдулар. Билигиттэн Егор Анемподетов МП21-12 сааны 40 өсө 11 дьаһээһинин ыһан, эрэлтэхтик бастаан, хамаандатын кыайыга сулун аста. Бу көрүнгү эрдэттанн курастарга сэтгэ түгүл бастабыт Горнай улуунун "Мох-сирд" хамаандатын чилиэс Владимир Тарасов төрдүс буолла. 300 м улахан калдырдаах карёбиньнан, 50 м туохамнан ытлыга көрдүкүлүргөйт лалпа мэлтөөм, уустук бөлөһүннэргэ киирө сырыттыбыт. Салпыа 80 м сүүнү уеруон ытлыга Арык-лаактан Василий Сидца үһүс мистэр тахсыта - улахан ситиһи. 4 күн 38-тыы очукуону ылан, сакаатан ытлыга утары, даһааччыларын берси ыттынан кудары, Василий үһүс булары ситиста. Спиритиһта Сылга ыччата Александр Анинов тылааһыннаах кэриэһигэ эмиз кыайыл-лаары бөлөөрү хос ытлыга кылан, көссө мистэр тахсан, хамаандара наадалаах очукуолары биздэ. Онон бастам күн түкүтүнэн инники тартыстыбыт.

Ийнэс күн 202-с микрооройуон таһытар хаалбыт түөрт көрүнгү кириинилэр сайдынылар. Ойбуну алларыыа 3 кийи кыттар. Былырыан бу көрүнгү бастаан ту-рыбыт. Бу да сырылыа интирдэх сата-былыаа уолаттарбыт Василий Сивцев, Егор Анемодиков, Владимир Романов 50 см диаметраа шабын батар ойбогун 2 мун. 13 сис Алларан, эрэмэхтин бастаа-нылар. 'Мохсигун' алларааччылары 3 мун.

20 сая иргэдэрүүдэх икшэ, 3 мүн 22 сая бирэимэлхэ "Мэнэлэр" үнүсэ тагастылар.

Одхоон онгоосон, кулаа отгон 10 л бишдэрэ чэи оруугуу – бипр минсүгдэх ууг тук көрүн. Маана ахьаа мнэгтэ буулдубут. 15 болгуруостаах профессиональтай аялаторнара Грэйторий Баралхоон 13 таба элэвэлэ биэрэн, иналдхалх откусулары агабхытын таһаан бойлтын идэлгитэр булт соху-санаарлар бигэ биализаторн көрдөрөн, ихэсэ буулга.

Оног бүтэйн 8 түгэмэхтээ эстафета халдлыгтар нинигэ тахсыбыг эрэлтэй-нэн улахан элгизтэнэи сүтэрдэ. Харэ аанглан Горнайтан "Мохсор", Дыку-усхайтан ЫБММ (ыксалтаах быһыһа-майгыга юанисирисибэгэ) "Спасатель" хамваадта, мэргэ-ханаластар илнэ- илнн түлүстүлэр.

Хамтаандахыг калтгана, сүүрэн састаабыг сүүмэрдээр, түмэр кыиыбыг Гаврил Нехтуцкийг туһумэхтэригэн таба аттаран туруоран, бары субьект бастаарыг савалы - соругу туруорууан, бу астафетада мангаларыг биэр сөнүүдүктөн сабырыйттаран икөөсө тахсаабыг уопсай түмүккө кыайлыны авалла! Астафета туһумэхтэригэр туһааннарыг Александр Аянтоф, Лев Сергеев

тутар агаан курактанын төрлөн, бу хямы-
ны нэлдэ дүн эгнээ тусгаахыг. Хамтаанда
чөлөөтөр бээр дайдуулахыг, Ил Түмэн
депутата Н.П. Пинигин сайайар "Триумф"
туслаадытар олохон, күүс-көөс оюонул-
дубутугар махталдрын тирлэдэлэр

Түүхэнд санаагийн үл хөдлөлт, интуиц-
тэй итгэл зэргийг тууратгагч этгиллэрийн этгил.
Хамтадга састаабыг бийлгэн да сорох
хөдлөлтөргө бөөр нь амьсал ситэ туһаныг
илдсээр. Үс сүүл устата чуолан кыра, уза-
хан калыбдрах нартстах булт сааларыг
күрхөх көрдөрүүбт намылах. Тогр онгү-
гү дээг бээрхуосту үсүүдүлэр. Улуу-
луттар бийрдилийн чааһынай нартстах
саалах дьон арыага суохтар, шлортон
үтгүйдик ытар да дьон кымкхитрэг сий
биллэр Көнгүлдэх эрз барыта бөргөнө
ытар буолбатах, бу туһунай талаан Онуоха
эбөө таһырда ытһы сылаах тиргэ ытар-
даар барай да уратылах. Манна бийрди-
лдээн прэктик - ыстаачылар нээдалар. Бу-
удьыан ытар саара анал, кенгүлдэх сиргэ
ытар онгүөнүнай көнгүлдэмэг, ол эмсэ-
тэтигэр дьарыктанар усуллубулаа кыраты
суох мпэбэй үөсөтөр. Бийрдилийн дьон
эрдэтгэн анал сүүмэрдээн, кыах баары-
най өйөөн, ботуруон сыанатын смета
быһыгылан үбүлэн, кенгүлдэх сиргэ ку-
рректа ытар усуллубуларын тэрбидэххэ,
хамсааһын баар буолуо эгэ.

Икенчиден, бу куракка калтып арыяң антузаст дия, соңдох "Сахабул" терилтэин эрэ кылбалта булуот сүхүтээх Туһаанаах терилталар спортивнай курак-таһымнар тариктарылар сеп түбөһүннэрэм анал сметанан аһыһык, түһүү, айан орос-куотун таһымнар туруорсан юдөрөддөрө аһыһык.

Үсүүнээ, бу жүрхэтэйлгэ сайдарга анал транспорт суурь улахан нгэрсэ. Ураты жүрхэтэйлгэ буларын бийлэгтэйлгэ анал зээхэ тэрэл туһаныллар. Онгошуулах аньнылар, күрдэхтэр, нэрэной шараби-нар, бэрэгтэй доруон саалар, сүтэ, биед-р, анал жүрхэтэйлгэ тэгэс-сэг, сүлгэс чэй, ас култар нилгээр-бу барыта албох энгэстэй-нэлэр, тарьмалдаах соос тэрэллээ.

Түбөлүккө массасына караганда жүрдөнөн турак-
тын ичүүлөрү сүзгөч келип, барып, өңгө-
сүз, татмас – сап уларыгыгыла, сыйлас мас-
сасыналар ошонор кыратып эмэ үсөзүнө, тын-
ыш ыла түшүү – бу уюмдай түзүлүш кыраты
еуох суулталаах түтүнөт. Ичиндегизин бу
болтургустар сөңгөх таһында байкаарыл-
дыр буулактарына хамаанда сүрүн саста-
аба өсөдө да ситинилгери аралык дигер эр-
еңгөхөсө сап.

Бу хүрээтэйллийн сэргэ Намга буюлбуг
"Хаар Айан" авто-шоуга Чуралчы
уулзбууна улаатгара Андрей Бараневич
дуунаа Яков Макаров, огтго Дьокуускайа
депутаттар икки ардыларыгар буюлбуг
хүрээтэйлэнтэ чуралчмылар бастаатылар.
Онон элбэх ситэйилэхкх каллалбуг.

Виктор ДЪЯКОНОВ,
хаманда бэрэстэбиитэ.

Прокуратура итгитинээр

Илэр ууттан куһаңан бактериялар булулуннулар

Чурапчы удууһун прокуратуратын уонна удуустааһы
Роспотребнадзор салаатын бэрэбиэрэлэрэ түмүтүнэн
С.А. Ногородков аатынан Чурапчы орто оскулатыгар,
И.М. Павлов аатынан Чурапчы орто оскулатыгар, С.К.
Макаров аатынан удуустааһы тэһэһэтигэр ортол иһэр уу-
даныттан колонизированный бактериялар булгуннулар.

Бу сир доруубулатын харытыыр туһунан сокуон уонна санитарнай - эпидемиологическай ирдэбиллэри кэһини тахсыбытын туоратар сыалтан кыһаллыбыт оскуолаларга

уонна 2 дирэктэртэ РФ административнай бэрэдэжтэ
кэлэбэртэ туһунан кодексатын 6,5 ыстатыйатынан адми-
нистративнай дьыалалар көбүтүүнүлэр.

Бурундах дигристордэр 2500 салкубайга, С.А. Новгородов аатынан Чурапчы орто оскуолата юрийический сирей быһалтылан 25 000 салкубайга уонна И.М. Павлов аатынан Чурапчы орто оскуолата, С.К. Макаров аатынан улуустаагы повязии 20-дүй тыһаанчаа ыһтырааттанылар.

Мангытанын бу өсүмдүктөрү диктандарды уюна
ратып, өлүүнү үзгүсүзүнүн даңалатын салыша-
чылар өсүмдүктүнүн сүзүгүсүз туунун пред-
ставителер кызыл кызыл.

Представителилары көрүү түмүгүнөн Чуралчы уулуун үзгүчтөн сайлаачтынын бирикешинен бу кулалар дригизетердэр дисциплинарнай эпизитинске адальттылар уосна прокурор ирдикчилэр тасорудуллар. Бу ийиштыбыт огулалар сир анылтан хостонор, истарнай ирдикчилэ эпизиттер ууну тастарчы дуосор түгүлсөн, ыраса уулан огулалары хаачаңдылар. В. А. ДРЕВ, Чуралчы улуунун юстиция алыи субоһита.

СККП КРЕДИТНЫЙ СОЮЗ

АЛМАЗКРЕДИТСЕРВИС

лет вместе

АКЦИЯ “ЮБИЛЕЙНАЯ”

по сберегательным программам*

срок с 1 по 30 апреля

Выбери любую сберегательную программу

и участвуй в Розыгрыше ценных призов!

8 800 100 66 08

Адреса корреспондентских учреждений на сайте: www.almazkredit.ru

с.Чурапча ул.Октябрьская 15а

Тел.: 42-949 8924-177-99-08

*Срок действия акции с 1 по 30 апреля 2014 года. Акция проводится в рамках программы лояльности «АлмазКредитСервис» для клиентов, имеющих активные счета в СККП Кредитный Союз. Для участия в акции необходимо выбрать любую из сберегательных программ: «Сберегательная программа», «Сберегательная программа с капитализацией», «Сберегательная программа с капитализацией и льготным кредитом», «Сберегательная программа с капитализацией и льготным кредитом и страховкой жизни». В течение срока действия акции все суммы, поступающие на счета по выбранным программам, будут участвовать в розыгрыше ценных призов. Розыгрыш состоится 30 апреля 2014 года. Победитель будет определен с помощью специального программного обеспечения. Информация о результатах розыгрыша будет опубликована на сайте СККП Кредитный Союз. Призы будут вручены в офисе СККП Кредитный Союз в г. Якутске. Количество призов ограничено. Акция проводится в рамках программы лояльности «АлмазКредитСервис» для клиентов, имеющих активные счета в СККП Кредитный Союз. Для участия в акции необходимо выбрать любую из сберегательных программ: «Сберегательная программа», «Сберегательная программа с капитализацией», «Сберегательная программа с капитализацией и льготным кредитом», «Сберегательная программа с капитализацией и льготным кредитом и страховкой жизни». В течение срока действия акции все суммы, поступающие на счета по выбранным программам, будут участвовать в розыгрыше ценных призов. Розыгрыш состоится 30 апреля 2014 года. Победитель будет определен с помощью специального программного обеспечения. Информация о результатах розыгрыша будет опубликована на сайте СККП Кредитный Союз. Призы будут вручены в офисе СККП Кредитный Союз в г. Якутске. Количество призов ограничено.

www.tuymadaa-leasing.ru

Лизинговая компания

Туймада-Лизинг

ПРЕДОСТАВЛЯЕМ В ЛИЗИНГ:

- АВТОТРАНСПОРТ, СПЕЦТЕХНИКУ
- ДОРОЖНУЮ ТЕХНИКУ,
- ПОГРУЗЧИКИ, БУЛЬДОЗЕРЫ
- ТЕХНОЛОГИЧЕСКОЕ ОБОРУДОВАНИЕ
- ТРАКТОРЫ
- ПРИЦЕПНУЮ И НАВЕСНУЮ
- ТЕХНИКУ КО ВСЕМ ТРАКТОРАМ

Договора оформляются на местах
 Работаем по социальным программам
 Представитель в Чурапчинском улусе
 Капитонов Егор Гаврильевич

Обращаться по адресу:
 с.Чурапча Октябрьская 49
 тел: 8(41151)42-344
 сот: 89141014669

Холмат бичээкээ барилдлар графика: 16 ч 00 м. Бичээкээ бариллинна: 16 ч 00 м. "Сана алах" редакционной-издательской холбоуука 10.04.2014 с. офсетка бичээтэннэ.
Аадырһа: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а" Индекс: 54907. Холмат нэдиэлээ үстэ: олус оруннуука, чаппарга уолна субботага тахсар.